

чесність; цілісність; професіоналізм; командна робота; креативність професійного сприйняття інформації та її практичної реалізації [1].

Отже, філософія управління персоналом є цілеспрямованим процесом, який має за мету ефективне та раціональне використання працівників підприємств за допомогою системи принципів, методів і механізмів оптимального комплектування, розвитку й мотивації персоналу, заснованої на світовому досвіді. Управління персоналом кожного окремого підприємства повинне відповідати загальній стратегії розвитку підприємства, захищати інтереси робітників і забезпечувати дотримання законодавства про працю. Також управління персоналом потребує нових, інноваційних підходів, які забезпечать її ефективність, конкурентоспроможність та перспективу вдосконалення [4].

Список джерел

1. Аверіна О. І. Філософія управління людськими ресурсами: до визначення концептуально-методологічних засад. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/8862/1/Averina%20O.%20I..pdf>
2. Алехина О. Е. Стимулирование развития работников организации. *Управление персоналом*. 2002 г. № 1. С. 50-52.
3. Дуракова И. Б. Управление персоналом. URL: <http://znanium.com/bookread2.php?book=163060>
4. Тимохіна О. О. Управління персоналом як ключовий елемент в системі менеджменту підприємства. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/econrig_2013_4_19.pdf
5. Філософія управління персоналом. URL: <https://www.hr-director.ru/article/66747-qqq-17-m6-filosofiya-upravleniya-personalom>
6. Філософія управління персоналом. URL: <https://delovoymir.biz/filosofiya-upravleniya-personalom.html>
7. Sathe V. Same Action implications of the Corporate Culture Organizational // *Organizational Dynamics*. 1983. Vol. 12. № 2. P. 5–23; Kilman R.H., et al. *Gaining Control of the Corporate Culture*. San Francisco, 1985. P. 18.

Каличева Н. Є.,

д-р екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом
Український державний університет залізничного транспорту,
Харків, Україна

ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МІСТА

Соціальна відповідальність при здійсненні підприємницької діяльності формується на базі соціально-етичних основ здійснення господарської діяльності, що має тісний зв'язок із функціонуванням на конкретному ринку та

певній території. Досягнення прибуткового результату із застосуванням принципів соціальної відповідальності реалізується шляхом дотримання моральних цінностей і поваги до людей, суспільства, довкілля, збільшення позитивного впливу бізнесу на місце здійснення підприємницької діяльності.

Наявність особистої відповідальності та значного ризику, які несе підприємницька діяльність, змушує бізнес вишукувати нові напрями розвитку, формувати більш дієві стратегії оцінювання та диверсифікації економічних небезпек, виробляти сучасні підходи розвитку організаційної культури, знаходити нові інтеграційні структури щодо розвитку ділового партнерства, тощо [1].

На даний час основними принципами соціальної відповідальності підприємницької діяльності є [2]:

- робота у нормативно-правовому полі;
- створення умов для соціального захисту працівників;
- відповідальність перед клієнтом за якість продукції, її надійність, безпеку тощо;
- відношення до довкілля;
- партнерські відносини із місцевою владою.

В умовах міста, де підприємництво має значну роль у формуванні економічного розвитку та забезпеченні економічної безпеки через науково-технічну, організаційну, економічну діяльність, застосування нових підходів до вирішення господарських завдань, соціальна відповідальність підприємницької діяльності окреслюється як консолідована сукупність рішень та дій стосовно забезпечення сталого розвитку суб'єкта господарювання на певній території [3].

Включення соціальної відповідальності бізнесу в систему формування інституцій громадянського суспільства в рамках певного регіону має безпосередній вплив на середовище виробничих та комерційних зобов'язань підприємницької діяльності, влади та суспільства при вирішенні суспільно значущих проблем, створенні механізмів ефективного розвитку певної території, в тому числі конкретного суб'єкта регіонального розвитку [4].

Сталий розвиток міста має тісний зв'язок із соціальною відповідальністю підприємницької діяльності, яка здійснюється на його території чи за його межами, але необхідна для забезпечення його життєздатності. Адже поєднання соціальних, економічних та екологічних цілей, які є спільними як для суспільства, так і для бізнесу, має безпосередній вплив на формування політики соціальної відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності з метою забезпечення збалансованого розвитку території. За таких умов керівництво міста та бізнес-установ повинні сумісно реалізовувати політику соціальної відповідальності при прийнятті управлінських рішень шляхом вивчення зв'язків між суб'єктами та об'єктами соціальної відповідальності, використання сучасних методів вирішення завдань, змінення технологій та принципів управління, оптимізації господарського механізму ведення підприємницької діяльності на цій території та інших заходів [5]. Це призведе до формування на рівні регіону концепції соціальної відповідальності, яка ґрунтується на

дотриманні правових основ ведення підприємницької діяльності, розвитку фундаментальних норм моралі, чесної конкуренції, ліквідації хабарництва, усунення обману, підтримці національного та міжнародного стандартів якості, дотриманні вимог трудового законодавства, тощо.

Таким чином, запровадження політики соціальної відповідальності на певній території має безпосередній вплив на створення умов щодо ефективного розвитку суспільства через здатність встановлення партнерських відносин між усіма суб'єктами суспільних відносин, удосконалення та розвиток рівня соціального захисту населення, спроможність отримання інвестицій у слаборозвинуті сфери міста, можливість підтримки різних громадських починань та інноваційних проєктів для розвитку регіону тощо.

Список джерел

1. Каличева Н. Є., Діденко К. В., Ільєнков В. В. Вплив соціальної відповідальності на розвиток бізнесу в Україні. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 28. Ч. 1. С. 79-81.

2. Дикань В. Л., Компанієць В. В., Полякова О.М. Етичні основи бізнесу: навчальний посібник. Харків : УкрДАЗТ, 2012. 316 с.

3. Шаповал В. М. Фонди місцевих громад – сучасний механізм партнерства влади, бізнесу та громадянського співтовариства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2010. №7. С. 37-41.

4. Полякова О. М., Руських А. О. Соціальна відповідальність на залізничному транспорті України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. Вип. № 61. С. 219-229.

5. Грішнова О. А., Міщук Г. Ю., Олійник О. О. Соціальна відповідальність у трудових відносинах: теорія, практика, регулювання ризиків: монографія. Рівне : НУВГП, 2014. 216 с.

Киреєнко Н. В.,

д-р екон. наук, доцент,

Институт повышения квалификации и переподготовки кадров АПК
«Белорусский государственный аграрный технический университет»,
г. Минск, Республика Беларусь

КОНЦЕПЦИИ УПРАВЛЕНИЯ СБЫТОМ АГРАРНОЙ ПРОДУКЦИИ

Исследования показывают, что, начиная с середины XIX столетия, в научном контексте сбыт понимается в широком и узком смысле слова, что приводит к возникновению проблем терминологического характера. В первом случае сбыт трактуется как продажа товара; во втором – это все операции с момента выхода продукции на рынок до передачи купленного товара покупателю. В таком понимании организация сбыта на предприятии он рассматривается как естественное продолжение процесса любого производства, конечной целью которого является потребление. При этом производство и